

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid
mr. F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
13 mei 2020

Ons kenmerk
z2020-03725

Uw brief van
11 maart 2020

Contactpersoon
070 8888 500

Uw kenmerk
2827666

Onderwerp

Advies over het concept wijziging van de Wet ter Bescherming Koopvaardij

Geachte heer Grapperhaus,

Bij brief van 20 februari 2020 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept wetsvoorstel tot wijziging van de Wet ter Bescherming Koopvaardij (aanpassingen in verband met het certificerings- en vergunningstelsel, de positie van particuliere maritieme beveiligers en herstel van enkele onvolkomenheden) (hierna: het concept). Per e-mail van 11 maart 2020 is de AP een aangepast concept toegestuurd. De AP adviseert derhalve over het concept van 11 maart 2020.

De AP heeft een aantal opmerkingen over het concept en adviseert daarmee rekening te houden.

Strekking van het concept

Op 15 mei 2019 is de Wet ter Bescherming Koopvaardij (Stb. 2019, 186) tot stand gekomen. Voor de inwerkingtreding van deze wet is lagere regelgeving vereist (een algemene maatregel van bestuur en een ministeriële regeling). Bij de voorbereiding van deze lagere regelingen is o.a. geconstateerd dat er aanvullende grondslagen noodzakelijk zijn met het oog op de verwerking van bijzondere persoonsgegevens en gegevens van strafrechtelijke aard. Het voorliggende concept voorziet hier onder andere in.

Datum
13 mei 2020

Ons kenmerk
z2020-03725

Advies

Verwerking van bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard

Met onderdeel F van het concept wordt artikel 14a in de wet opgenomen, dat een grondslag creëert voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard door de Minister van Justitie en Veiligheid bij het uitvoering geven aan de wet. Onder andere bij vergunningverlening worden strafrechtelijke gegevens verwerkt (antecedenten van bestuurders, medebeleidsbepalers en leidinggevendenden van de onderneming) en in het kader van het toezicht en de handhaving kunnen naast strafrechtelijke antecedenten ook gegevens omtrent medische geschiktheid door of namens de Minister van Justitie en Veiligheid worden verwerkt.

Ingevolge artikel 9, eerste lid, van de AVG is de verwerking van deze bijzondere persoonsgegevens verboden, tenzij wordt voldaan aan een van de voorwaarden die zijn opgenomen in het tweede lid van de AVG. Ingevolge artikel 9, tweede lid, onder g, van de AVG is het verbod op het verwerken van bijzondere persoonsgegevens niet van toepassing wanneer de verwerking noodzakelijk is *“om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstaatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene”*.

Evenzo geldt op grond van artikel 10 van de AVG dat persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen op grond van artikel 6, lid 1, alleen mogen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden.

Hieruit volgt dat onderbouwd moet worden waarom de voorgestelde maatregelen ten aanzien van de gegevensverwerking van bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens noodzakelijk zijn ten behoeve van de regulering van de inzet van gewapende maritieme beveiligers. Tevens dienen bij de verwerking van bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens passende en specifieke maatregelen te worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkenen.

De AP onderkent het belang dat gemoeid is met de inzet van maritieme beveiligers in zeegebieden waar piraterijgevaar is te duchten en waarbij van overheidswege geen bescherming aan koopvaardij schepen kan worden geboden. Dat neemt evenwel niet weg dat steeds een zorgvuldige afweging van de aard en omvang van de in dit kader noodzakelijke gegevensverwerking en daarmee samenhangende inbreuken zal moeten plaatsvinden en dat dit ook inzichtelijk moet worden gemaakt. De memorie van toelichting schiet op die punten te kort.

De AP adviseert de memorie van toelichting aan te vullen.

Datum
13 mei 2020

Ons kenmerk
z2020-03725

De AP constateert dat daarnaast geen aandacht is besteed aan het vereiste van passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de rechten en fundamentele belangen van de betrokkenen. Zodoende wordt niet voldaan aan artikel 9, tweede lid, onder g, tweede zinsnede van de AVG.

De AP adviseert de memorie van toelichting en zo nodig de wetstekst op dit punt aan te vullen.

Uitwisseling van gegevens met buitenlandse instanties

Artikel 17b van het concept bevat een grondslag voor internationale samenwerking en uitwisseling van gegevens door de Minister van Justitie en Veiligheid met betrekking tot certificering, vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast is expliciet bepaald dat ook toezichthoudende ambtenaren gegevens kunnen delen met buitenlandse instanties. De memorie van toelichting gaat echter verder niet in op welke buitenlandse instanties hiermee zijn bedoeld, of het hier instanties binnen of buiten de EU betreft en wat het doel van die uitwisseling is anders dan “de uitvoering van de wet”. Artikel 44 en artikel 45 e.v. van de AVG bevatten specifieke bepalingen inzake de doorgifte van persoonsgegevens binnen en buiten de EU. Deze houden -kort samengevat voor derde landen in dat een organisatie persoonsgegevens alleen mag doorgeven naar derde landen met een passend beschermingsniveau. Als er geen sprake is van een derde land met een passend beschermingsniveau, is doorgifte slechts toegestaan op grond van een van de wettelijke bepalingen uit de AVG (hoofdstuk V).

De AP adviseert in de toelichting te vermelden voor welke landen en instanties doorgifte van persoonsgegevens noodzakelijk is. Indien en voor zover het daarbij gaat om doorgifte aan derde landen in de zin van de AVG, adviseert de AP in te gaan op de wijze waarop wordt voldaan aan de relevante eisen van de AVG daaromtrent.

Overschrijfverbod

In artikel 1, onder u, van het concept wordt de definitie van “verwerken van persoonsgegevens”, onderscheidenlijk “verwerkingsverantwoordelijke” opgenomen die identiek zijn aan de definities in de AVG. In het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) is opgenomen: *Een verordening heeft een algemene strekking. Zij is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.*¹ Deze rechtstreekse werking is een van de belangrijkste kenmerken van een verordening en onderscheidt dit instrument van richtlijnen. Het Hof van Justitie van de Europese Unie leidt hieruit af dat regels die in verordeningen zijn opgenomen niet mogen worden overgenomen in het nationale recht. Ze gelden immers al direct in de lidstaten op grond van de verordening. Gelet hierop is de vraag wat de meerwaarde is om de definities (nogmaals) in de nationale wetgeving op te nemen.

De AP adviseert de definities uit het concept te schrappen of in de toelichting de meerwaarde uiteen te zetten.

¹ Artikel 288.

Datum
13 mei 2020

Ons kenmerk
z2020-03725

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl zodra de tekst van het (gewijzigde) concept openbaar is. De AP verneemt graag het moment waarop openbaarmaking wordt verwacht, zodra dit bekend is.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

drs. C.E. Mur
Bestuurslid